

ISSA 5000 сприятиме підвищенню якості забезпечення інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, та може покращити її узгодженість, порівнянність і надійність для ринків. IOSCO також відзначає своєчасність розробки стандарту, наголошуючи на важливості створення глобального регуляторного інструментарію, що сприятиме забезпеченню прозорості й довіри до звітності у сфері сталого розвитку [3].

Цей стандарт відкриває нові можливості для аудиторів, сприяючи підвищенню прозорості звітності, гармонізації стандартів і розвитку ринку аудиторських послуг. Водночас аудитори мають враховувати складність визначення суттєвості, необхідність використання експертів для оцінки ESG-показників та забезпечення незалежності на кожному етапі аудиту.

Запровадження нових вимог позитивно впливає на прозорість звітності та розвиток економіки в контексті підвищення інвестиційної привабливості. Уніфікація стандартів звітування зі сталого розвитку та аудиту сприятиме подальшій інтеграції принципів сталого розвитку до бізнес-моделей підприємств.

Для України впровадження Директиви 2022/2464 та ISSA 5000 є стратегічним кроком у контексті євроінтеграційних процесів, який характеризується схваленням розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 № 1015-р Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку. Це потребує удосконалення інституціонального середовища, координації, створення умов для навчання аудиторів і розробки стандартів, адаптованих до національного нормативно-правового поля [4].

Реалізація наведених пропозицій створить передумови посилення якості інформаційних джерел економічного аналізу через забезпечення порівнянності та достовірності даних звітності зі сталого розвитку в умовах залучення інвестицій для повоєнного відновлення економіки України та прийняття управлінських рішень на різних рівнях (глобальному, національному, галузевому).

Література

1. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj> (дата звернення: 04.01.2025).

2. International Standard on Sustainability Assurance 5000, General Requirements for Sustainability Assurance Engagements. URL: <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-sustainability-assurance-5000-general-requirements-sustainability-assurance> (дата звернення: 04.01.2025).

3. IOSCO Issues Statement of Support on the IAASB's International Standard on Sustainability Assurance (ISSA) 5000. URL: <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS746.pdf> (дата звернення: 31.12.2024).

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку» від 18.10.2024 № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.01.2025).

Швец Н.Р.

*доктор економічних наук,
професор кафедри фінансів*

Козловський Є.В.

здобувач PhD,

*Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

ОЦІНКА ВУГЛЕЦЕВИХ КРЕДИТІВ ЯК ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТУ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

У зв'язку з посиленням глобальних кліматичних викликів і зобов'язаннями країн щодо скорочення викидів парникових газів роль вуглецевих кредитів стає дедалі важливішою.

Бізнес-структури активно інтегрують вуглецеві кредити у свою діяльність як інструмент компенсації викидів CO₂ та стимулювання заходів із декарбонізації. Важливим фактором є їхній потенціал щодо підвищення ефективності процесів скорочення викидів у порівнянні з традиційними механізмами зниження забруднення. Нові дослідження демонструють, що компанії, які активно використовують вуглецеві кредити, швидше декарбонізують свою діяльність та інвестують більше ресурсів у скорочення викидів на всіх рівнях виробничого ланцюга [1, 2].

Використання вуглецевих кредитів сприяє зниженню викидів, оскільки компанії, які їх застосовують, частіше впроваджують енергоефективні рішення та переходять на відновлювані джерела енергії. Дослідження підтверджують, що такі підприємства демонструють швидші темпи скорочення парникових газів у порівнянні з тими, що не беруть участі у ринках вуглецевих кредитів [1].

Крім того, компанії, що купують вуглецеві кредити, зазвичай активніше взаємодіють зі своїми постачальниками, партнерами та споживачами, сприяючи загальному зниженню викидів у всьому ланцюгу поставок. Вони частіше інтегрують кліматичні цілі в свою корпоративну стратегію та приймають рішення, які спрямовані на довготривалий екологічний ефект [2].

Ринок вуглецевих кредитів продовжує зростати, що підтверджує готовність бізнесу вкладати кошти у проекти зменшення викидів та підтримку відновлюваної енергетики [3]. Водночас, відсутність єдиних стандартів і ризики недостатньої прозорості можуть стримувати цей процес. Регуляторні механізми мають бути вдосконалені для підвищення довіри до цього інструменту та забезпечення його ефективності в контексті глобальної боротьби зі змінами клімату [4].

Додаткові аспекти включають розвиток добровільних вуглецевих ринків у сільському господарстві, що описано у звітах FAO за 2023 рік [7]. Ці ринки можуть підтримувати фермерів у впровадженні сталих практик, таких як захист ґрунтів і відновлення екосистем. Крім того, аналіз PwC за 2023 рік [6] підкреслює необхідність стандартизації заявок на отримання вуглецевих кредитів, що сприятиме підвищенню прозорості й довіри до цього інструменту. Європейський парламент у своєму звіті за 2022 рік [5] також наголошує на важливості адаптації механізмів вуглецевих ринків для досягнення кліматичних цілей ЄС.

Варто зазначити, що дослідники USDA у звіті за 2023 рік [8] виділяють ключові принципи стандартизації застосувань вуглецевих кредитів у бізнесі, що є необхідним для інтеграції цього механізму у глобальні кліматичні стратегії. Також вказується, що прозорість і аудит у процесі реалізації вуглецевих кредитів сприяють підвищенню довіри до цього ринку. Це підтверджує й дослідження FAO за 2023 рік [7], яке підкреслює потенціал сільськогосподарського сектору у зниженні парникових газів завдяки використанню добровільних вуглецевих ринків. У цьому контексті фермери можуть отримувати додатковий дохід, одночасно сприяючи декарбонізації [3].

У своєму звіті аналітики Time за 2023 рік [3] також акцентують увагу на необхідності масштабування добровільних ринків вуглецевих кредитів, зокрема шляхом розвитку високоякісних проектів зі зменшення викидів. Крім того, зазначається важливість підвищення участі підприємств у цих ринках для досягнення більшого впливу на кліматичні ініціативи.

На думку багатьох дослідників, включаючи аналітиків Європейського парламенту в своєму звіті за 2022 рік [5] наголошують на взаємозв'язку між механізмами вуглецевих ринків і загальною кліматичною політикою ЄС. Цей взаємозв'язок сприяє адаптації національних стратегій декарбонізації, що є ключовим фактором для досягнення кліматичних цілей Паризької угоди.

Отже, вуглецеві кредити є дієвим механізмом прискорення декарбонізації бізнесу, стимулюючи підприємства до активних екологічних заходів. Проте для забезпечення ефективності цього інструменту необхідне чітке регулювання, стандартизація та підвищення прозорості ринку вуглецевих кредитів. Водночас, їхнє використання має доповнюватися інноваційними технологіями скорочення викидів та перехідними механізмами для секторів з високим рівнем викидів. Очікується, що ринок вуглецевих кредитів суттєво зросте до 2030 року, сприяючи більшій інтеграції бізнесу у глобальні кліматичні ініціативи.

Література

1. Conservation International. Carbon credits are associated with businesses decarbonizing faster. URL: <https://www.conservation.org/press-releases/2023/10/11/new-research-carbon-credits-are-associated-with-businesses-decarbonizing-faster> (дата звернення: 03.01.2025).
2. Reuters. Comment: How companies can accelerate climate action even as governments falter. URL: <https://www.reuters.com/sustainability/boards-policy-regulation/comment-how-companies-can-accelerate-climate-action-even-governments-falter-2025-01-06> (дата звернення: 06.01.2025).
3. Time. It's time to scale a credible, high-impact voluntary carbon market. URL: <https://time.com/7022709/time-to-scale-credible-high-impact-voluntary-carbon-market> (дата звернення: 07.01.2025).
4. The Australian. UN carbon markets breakthrough attracts fire. URL: <https://www.theaustralian.com.au/business/un-carbon-markets-breakthrough-attracts-fire/news-story/a5ed52c4d64f4be377717d5112143528> (дата звернення: 09.01.2025).
5. European Parliament. EU Carbon Border Adjustment Mechanism: Implications for Climate and Competitiveness. URL: https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI%202022%29698889 (дата звернення: 09.01.2025).
6. PwC. Global carbon credit market analysis. URL: <https://www.pwc.com/vn/en/insights-hub/perspective-blog/unlock-carbon-exchange-market.html> (дата звернення: 08.01.2025).
7. FAO. Voluntary Carbon Markets in Agriculture. URL: <https://faolex.fao.org/docs/pdf/IND227223.pdf> (дата звернення: 09.01.2025).
8. A General Assessment of the Role of Agriculture and Forestry in U.S. Carbon Markets. URL: <https://www.usda.gov/sites/default/files/documents/USDA-General-Assessment-of-the-Role-of-Agriculture-and-Forestry-in-US-Carbon-Markets.pdf> (дата звернення: 06.01.2025).

Шевченко М.М.

*кандидат філософських наук, доцент, головний спеціаліст,
Головне управління реагування
на кризові ситуації*

РОЛЬ ІДЕЙ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ, ЕКОНОМІЧНОЇ ТА БЕЗПЕКОВОЇ АНАЛІТИКИ В ЕМПІРИЧНИХ УЗАГАЛЬНЕННЯХ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ

У західній та вітчизняній науці [1–4] представлено низку теорій прийняття рішень у сфері національної безпеки, які ґрунтуються на моделях політичної комунікації й національної стійкості. В останніх зосереджується увага на ідеалах, настановах, уявленнях про політику й економіку, безпеку й розвиток, національну стійкість, процесах політичної комунікації й управління.

Отримані результати вивчення наукового дискурсу «політичної комунікації й національної стійкості» дають можливість зробити висновки та надати відповідні рекомендації щодо удосконалення механізму інформаційно-аналітичного забезпечення політики національної безпеки України.

Професор Гарвардського університету Карл Дойч запропонував модель політичної комунікації й управління в рамках кібернетичного підходу. Політика і уряд представлено ним як процес управління й координації зусиль по досягненню визначених цілей на основі використання від'ємного зворотного зв'язку у цій сфері [1, с. 166–174].

Розглядаючи політичну систему як кібернетичну систему, Карл Дойч акцентує увагу на взаємовідношенні чотирьох чинників, що забезпечує уточнення цілей діяльності системи в умовах динамічного зовнішнього середовища: а) інформаційне навантаження на систему. Вказане навантаження репрезентує величину й швидкість зміни цілей діяльності системи по відношенню до пошукової підсистеми даної системи. В політиці інформаційне навантаження